

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 102/2026 van 19 mei 2026

Betreft: Advies m.b.t. een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, wat het gebruik van het geregistreerde kassasysteem betreft* (CO-A-2026-097)

Trefwoorden: /

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Jan Jambon, Vice-eersteminister en minister van Financiën en Pensioenen, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 9 april 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit) op 19 mei 2026 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de adviesaanvraag

1. Op 9 april 2026 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, wat het gebruik van het geregistreerde kassasysteem betreft* (hierna: het ontwerp).
2. Artikel 2 van het ontwerp strekt ertoe artikel 21 *bis* van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 *met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde* (hierna: KB nr. 1) te vervangen. Het ontworpen artikel 21 *bis* verplicht bepaalde belastingplichtigen om een geregistreerd kassasysteem te houden dat beantwoordt aan de technische vereisten en waarborgen van het koninklijk besluit van 30 december 2009 tot het bepalen van de definitie en de voorwaarden waaraan een geregistreerd kassasysteem moet voldoen (hierna: KB van 30 december 2009). De verplichting wordt in het bijzonder uitgebreid tot de sectoren die momenteel ertoe gehouden zijn overeenkomstig artikel 22, § 1, eerste lid, van het KB nr. 1 een nota of ontvangstbewijs uit te reiken voor de door hen verrichte handelingen. Het betreft met name de belastingplichtigen die een (ho)reca-inrichting exploiteren die nog niet onder de verplichting valt om een kasticket uit te reiken (zoals bepaalde kleine snackbars, takeaway-restaurants, restaurants in hotels, cafés en bars), de hotels, motels en andere inrichtingen waar gewoonlijk voor een periode van minder dan drie maanden aan betalende gasten onderdak wordt verschaft en waar diensten die bestaan in het verschaffen van gemeubeld logies worden verricht die al dan niet met bijkomstige diensten gepaard gaan en de inrichtingen waar carwashdiensten worden verstrekt.
3. Uit het Verslag aan de Koning volgt dat het ontwerp kadert in de modernisering van het bestaande systeem van geregistreerde kassasystemen, aangeduid als "GKS 2.0". Volgens dat verslag zal het nieuwe kassasysteem communiceren met een nieuwe Fiscale Data Module, die de gedetailleerde gegevens betreffende de handelingen online zal doorsturen naar de cloudserver van de FOD Financiën. Het verslag vermeldt tevens dat de maatregel is ingegeven door doelstellingen van fraudebestrijding, efficiëntere en risicogerichte fiscale controle, vermindering van de btw-kloof en administratieve vereenvoudiging, onder meer door de toepassing van het "*only once*"-principe.

II. Onderzoek ten gronde

a. Voorafgaandelijke opmerkingen

4. Vooreerst benadrukt de Autoriteit dat overeenkomstig artikel 1 AVG, gelezen in het licht van overweging 14 AVG, de door de AVG geboden bescherming betrekking heeft op natuurlijke

personen en zich aldus niet uitstrekt tot de verwerking van gegevens over rechtspersonen en, meer concreet, als rechtspersonen gevestigde ondernemingen. Zodoende heeft dit advies louter betrekking op de verwerking van gegevens van natuurlijke personen die door de bepalingen van het ontwerp worden gevat, voor zover die verwerkingen aangemerkt moeten worden als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 2, 3 en 4.1) en 2) AVG. Dit doet evenwel geen afbreuk aan de bescherming die rechtspersonen desgevallend genieten krachtens de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

5. Onverminderd het voorgaande stelt de Autoriteit vast dat de omstandigheid dat een aanzienlijk deel van de in het kader van het geregistreerd kassasysteem verwerkte gegevens betrekking heeft op als rechtspersoon georganiseerde ondernemingen, niet volstaat om te besluiten dat de AVG niet of slechts marginaal van toepassing zou zijn. In dit verband dient immers in aanmerking te worden genomen dat ook natuurlijke personen als btw-belastingplichtige onderneming kunnen optreden en dat de verplichting tot het gebruik van GKS 2.0, behoudens de in het ontwerp opgenomen uitzonderingen en drempels, geldt ten aanzien van btw-belastingplichtigen die bepaalde economische activiteiten uitoefenen. Als dusdanig impliceert de toepassing van het GKS-stelsel, ten aanzien van natuurlijke personen-belastingplichtigen, noodzakelijkerwijs een verwerking van persoonsgegevens, waaronder identificatiegegevens en het btw-identificatienummer van de betrokkenen, evenals, voor zover dit binnen het ruimere GKS 2.0-kader vereist is, authenticatiegegevens.
6. Dit gezegd zijnde, is de Autoriteit overeenkomstig haar vaste adviespraktijk van oordeel dat aan gegevensverwerkingen die onlosmakelijk verbonden zijn met de professionele hoedanigheid van natuurlijke personen, een verhoogde mate van voorzienbaarheid toekomt. In de specifieke context van het GKS 2.0 kan van betrokken belastingplichtigen die als natuurlijke persoon een gereguleerde activiteit uitoefenen, redelijkerwijze worden verwacht dat zij kennis hebben van de op hun sector toepasselijke verplichtingen, waaronder het gebruik van een geregistreerd kassasysteem en de daarmee gepaard gaande identificatie- en rapporteringsmechanismen. Bovendien stelt de Autoriteit vast dat de door het ontwerp voorziene uitbreiding van het toepassingsgebied van de regelgeving *an sich* geen wezenlijke wijzigingen van de onderliggende verwerkingen teweegbrengt, daar zij integraal wordt gestoeld op de bestaande fiscaalrechtelijke structuur.
7. Aangezien de invoering van GKS 2.0 en de daarmee verband houdende verwerkingen van persoonsgegevens reeds het voorwerp hebben uitgemaakt van advies nr. 75/2026¹, beperkt de Autoriteit zich in het onderhavige advies tot een analyse van de tekst van het ontwerp, voor zover

¹ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-75-2026.pdf>.

de uitbreiding van het personele toepassingsgebied van de verplichting om gebruik te maken van GKS 2.0 een bijkomende gegevensbeschermingsrechtelijke impact kan hebben.

b. Analyse van het ontwerp

8. Tegen de hierboven geschetste juridische context stelt de Autoriteit vast dat het ontwerp, behoudens de uitbreiding van het personele toepassingsgebied van de verplichting om een geregistreerd kassasysteem aan te houden, geen wezenlijke invloed heeft op de inhoudelijke registratieverplichtingen, noch op de onderliggende verwerkingen van persoonsgegevens zoals die voortvloeien uit het bestaande fiscaalrechtelijke kader, te weten artikel 53 *octies* en artikel 54 van het Btw-Wetboek, het KB nr. 1, het KB van 30 december 2009, artikel 2 van het koninklijk besluit van 17 februari 2002 *tot oprichting van de FOD Financiën* (hierna het KB van 17 februari 2002), evenals de wet van 3 augustus 2012 *houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten* (hierna: de wet van 3 augustus 2012).
9. Wat de doeleinden betreft, stelt de Autoriteit vast dat artikel 2 van het ontwerp zelf in hoofdzaak de verplichting tot het houden van een geregistreerd kassasysteem en het uitreiken van een btw-kasticket organiseert. De doeleinden van de daarmee gepaard gaande verwerking vloeien evenwel voort uit de algemene fiscale opdrachten van de FOD Financiën, meer bepaald de vestiging, controle, inning en invordering van belastingen, waaronder de belasting over de toegevoegde waarde, overeenkomstig artikel 2 van het KB van 17 februari 2002.
10. Met betrekking tot de categorieën van persoonsgegevens verwijst het ontworpen artikel 21bis van het KB nr. 1 naar de gegevens bedoeld in artikel 15, § 4, van het KB nr. 1 en naar de gegevens die zijn opgenomen in het btw-kasticket overeenkomstig artikel 2, eerste lid, punt 4, van het KB van 30 december 2009. Naar analogie met hetgeen uiteengezet in advies nr. 75/2026, is de Autoriteit van oordeel dat deze gegevenscategorieën, in het licht van de beoogde doeleinden, geen aanleiding geven tot bijzondere opmerkingen. Desalniettemin, in de mate dat de gegevens in het kader van GKS 2.0 voortaan automatisch aan de administratie worden overgemaakt en de controlepraktijk verschuift van fysieke inspecties naar gecentraliseerde en digitale toezichtsmechanismen, wijst de Autoriteit op de verantwoordingsplicht in hoofde van de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig de artikelen 5.2 juncto 24 AVG, op de verplichte naleving van de beginselen van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen overeenkomstig artikel 25 AVG, alsook op de verplichting om een passend beveiligingsniveau te waarborgen overeenkomstig artikel 32 AVG. Samenvattend herhaalt de Autoriteit dat de verwerkingsverantwoordelijke niet alleen gehouden is de gegevensbeschermingsbeginselen daadwerkelijk na te leven, maar ook moet kunnen aantonen dat deze naleving op passende wijze

is verzekerd, onder meer door reeds vanaf de ontwerpfase van de verwerking de nodige technische en organisatorische maatregelen te treffen en ervoor te zorgen dat de standaardinstellingen in beginsel slechts verwerkingen van persoonsgegevens toelaten die noodzakelijk zijn voor elk welbepaald doeleinde. In de onderhavige context dient er aldus over gewaakt te worden dat de digitalisering en automatisering van de gegevensoverdracht niet gepaard gaan met een verruiming van de gegevensverwerking die niet strikt noodzakelijk is voor het nagestreefde controledoeleinde, en dat de verwerking van meet af aan zo wordt ingericht dat toegang, gebruik, bewaring, logging en eventuele verdere analyse van de gegevens passend worden begrensd, gedocumenteerd en beveiligd.

11. Voorts brengt de Autoriteit in herinnering dat, indien de in het kader van GKS 2.0 verrichte automatische verwerking van gegevens in de praktijk gepaard zou gaan met geautomatiseerde besluitvorming of profilering, al dan niet door middel van een AI-systeem, die niet louter een ondersteunende of signalerende functie vervult, maar er integendeel toe strekt om autonoom te beslissen dan wel op doorslaggevende wijze te bepalen of te suggereren dat een bepaalde belastingplichtige aan controle wordt onderworpen, rekening moet worden gehouden met artikel 22 AVG. Dat geldt minstens in zoverre een dergelijke selectie neerkomt op een uitsluitend of in wezen geautomatiseerde individuele besluitvorming die voor de betrokkene rechtsgevolgen heeft of hem op vergelijkbare wijze in aanmerkelijke mate treft. In dat geval dient te worden gewaarborgd dat de in de AVG vervatte voorwaarden en waarborgen daadwerkelijk worden nageleefd, met inbegrip van een afdoende wettelijke grondslag voor dergelijke besluitvorming, passende waarborgen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene, en daadwerkelijke mogelijkheden tot menselijke tussenkomst, het kenbaar maken van zijn standpunt en het betwisten van de beslissing. Indien daarbij gebruik wordt gemaakt van een AI-systeem in de zin van Verordening (EU) 2024/1689, dient bovendien voorafgaandelijk te worden nagegaan of het betrokken systeem onder het toepassingsgebied van die verordening valt en, desgevallend, of het als hoog-risico-AI-systeem moet worden gekwalificeerd, met de daaruit voortvloeiende verplichtingen inzake onder meer risicobeheer, datagovernance, technische documentatie, logging, transparantie, menselijk toezicht, nauwkeurigheid, robuustheid en cyberbeveiliging.
12. In dit verband nog stelt de Autoriteit vast dat volgens het aanvraagformulier de verwerkingen niet aan een gegevensbeschermingseffectbeoordeling werden onderworpen. Gelet evenwel op de schaalvergroting van het GKS-stelsel, de centrale digitale doorgifte en de mogelijke koppeling met risicogerichte fiscale controlemechanismen, benadrukt de Autoriteit dat het de verwerkingsverantwoordelijke toekomt om uitdrukkelijk te documenteren of een gegevensbeschermingseffectbeoordeling vereist is overeenkomstig artikel 35 AVG. Indien de concrete implementatie gepaard gaat met grootschalige systematische analyse, datamining of

andere verwerkingen die waarschijnlijk een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen – zoals ogenschijnlijk kan worden afgeleid uit het ontwerp en de bijgevoegde stukken – dient een dergelijke beoordeling voorafgaandelijk te worden uitgevoerd.

13. Tot slot neemt de Autoriteit akte van de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke die reeds voortvloeit uit het bestaande kader, met name uit de wet van 3 augustus 2012 en de wettelijke opdrachten van de FOD Financiën. Ook de op de betrokken verwerkingen toepasselijke bewaarkaders worden door het ontwerp niet gewijzigd. In de mate dat de GKS-gegevens worden aangewend in het kader van controles, onderzoeken of datawarehouseverwerkingen, blijven de desbetreffende bepalingen van de wet van 3 augustus 2012, de toepasselijke fiscale bewaar- en verjaringstermijnen en het beginsel van opslagbeperking overeenkomstig artikel 5.1.e) AVG onverminderd van toepassing.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat artikel 2 van het ontwerp, onder voorbehoud van de algemene opmerkingen inzake verantwoordingsplicht, gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, gegevensbeveiliging, de eventuele toepassing van artikel 22 AVG en de desgevallend uit de AI Act voortvloeiende verplichtingen, evenals de documentatie van de noodzaak van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling, geen principiële gegevensbeschermingsrechtelijke bezwaren oproept.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur